

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
Мельнице-Подільського психоневрологічного будинку-інтернату

23.04.2025

м. Тернопіль, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 23.04.2025 року групою НПМ здійснено відвідування Мельнице-Подільського психоневрологічного будинку-інтернату (далі – будинок-інтернат, заклад, ПНБІ).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Криницький Олександр Миколайович, представник Уповноваженого у Тернопільській області (керівник групи НПМ);

Коновалова Вікторія Віталіївна, регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Трінька-Яворська Тетяна Іванівна, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Сапужак Софія Михайлівна, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Загальна інформація.

Інтернат знаходиться за адресою: вулиця Івана Франка, будинок 39, с. Мельниця-Подільська, Чортківський район, Тернопільська область, 48751 (фото 1).

Керівник закладу – Ціпивник Галина Андріївна, директор.

Представник ПНБІ, який був присутній під час відвідування НПМ – Горбалінська Ольга Анатоліївна, заступник директора будинку-інтернату з навчально-виховної роботи.

Згідно зі Статутом Мельнице-Подільського психоневрологічного будинку-інтернату (нова редакція), затвердженим рішенням Тернопільської обласної ради від 30 листопада 2023 року № 829 (далі – Статут), будинок-інтернат є стаціонарним інтернатним закладом для соціального захисту, що утворюється для тимчасового або постійного проживання/перебування осіб із стійкими інтелектуальними та/або психічними порушеннями, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, соціально-побутового обслуговування, надання медичної допомоги, соціальних послуг та комплексу реабілітаційних заходів і яким згідно з висновком лікарської комісії за участю лікаря-психіатра не протипоказане перебування в будинку-інтернаті (далі – підопічні).

Заклад розрахований на перебування 100 осіб громадян похилого віку та осіб з інвалідністю віком, як правило, старше 18 років.

Кількість підопічних за списком вихованців та підопічних Мельнице-Подільського психоневрологічного будинку-інтернату – 96 осіб чоловічої статі. На день відвідування у ПНБІ перебувало 95 осіб. Серед підопічних встановлені групи інвалідності: I група А – 17 осіб, I група Б – 25 осіб, II група – 51 особа, неповнолітні діти – 3 особи (04.10.2007 р. н., 10.12.2009 р. н., 11.06.2010 р. н.).

Кошторис на 2025 рік затверджений у сумі 19 765 500, 00 грн. (дев'ятнадцять мільйонів сімсот шістдесят п'ять тисяч п'ятсот грн. 00 коп.)

Штатна чисельність працівників інтернату, згідно штатного розпису на 2025 рік, складає 100 штатних одиниць.

Закладом укладено договір про надання послуг медичної допомоги з Комунальним некомерційним підприємством «Борщівська міська лікарня».

Медичними працівниками не менше одного разу на рік організовується огляд підопічних лікарсько-консультативною комісією за участю лікаря-психіатра з метою вирішення питань щодо доцільності їх подальшого перебування у закладі та необхідності встановлення чи припинення опіки або піклування.

Також медичний підрозділ сприяє в оформленні документів та організовує огляд підопічних експертною комісією для встановлення групи інвалідності у підопічних, або продовження її строку.

Підопічні забезпечені п'ятиразовим харчуванням. В закладі наявне щоденне та перспективне меню.

У приміщенні харчоблоку відсутній неприємний запах. Робочі поверхні та посуд чисті (фото 2, 3, 4, 5).

Працівники, що залучені до робіт у харчоблоці, вчасно проходять медичні огляди, що підтверджено відповідними записами в особистих медичних книжках.

Витрати на харчування на одного мешканця в день у закладі складають 86,25 грн, витрати медикаментів на одного підопічного в день складають 8,60 грн.

Територія ПНБІ огорожена (фото 6), вхід і вихід з території здійснюється через пропускний пункт. На фасаді пропускного пункту наявна схема руху по території Мельнице-Подільського психоневрологічного будинку-інтернату (фото 7).

У ПНБІ діє блочна система. У житлових блоках з кімнатами для підопічних розміщено першу виховну групу (14 підопічних), першу молодіжну групу (19 підопічних), другу молодіжну групу (21 підопічний), четверту молодіжну групу (24 підопічних) та п'яту молодіжну групу (18 підопічних).

У кожному блоці наявні: спальні кімнати з кількістю осіб в одній кімнаті від 4 до 5, ігрова кімната, душова кімната, вбиральня, кімната для одягу та службова кімната.

Розподіл по корпусах та кімнатах здійснюється медичним персоналом з урахуванням побажань, індивідуальних особливостей, віку, діагнозу та стану здоров'я підопічних.

У житлових корпусах вікна не заграбовані (фото 8).

Природне та штучне освітлення в житлових кімнатах інтернату задовільне.

Підопічні користуються власними речами, в тому числі мобільними телефонами (фото 9).

Підопічні забезпечені підгузками та сезонним одягом.

Постільна білизна, одяг підопічних та засоби гігієни персоналізовано.

На території облаштовано місця для відпочинку, лавочки, крита альтанка, лави для відпочинку підопічних на свіжому повітрі.

У закладі облаштовано кімнату для відпочинку та зустрічей відвідувачами, кімнату ЛФК, спортивна зала (фото 10, 11). У деяких приміщеннях закладу тривають ремонтні роботи (фото 12).

У закладі функціонує актова зала.

Зупинка громадського транспорту за 2 км від закладу, магазин, де дієздатні підопічні можуть купувати товари, знаходяться поблизу ПНБІ.

Водопостачання у закладі забезпечується зі свердловини, яка розташована на території ПНБІ.

Заклад облаштований протипожежною сигналізацією, є засоби первинного пожежогасіння. Заклад забезпечений генератором на випадок відключення електропостачання.

Персоналом закладу ведеться контроль за своєчасним оновленням індивідуальних планів реабілітації підопічних.

Під час відвідування відбулося конфіденційне спілкування з 25 підопічними та 12 працівниками закладу.

Скарг на жорстоке поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ здійснено 09.08.2021, за результатами якого виявлено порушення прав:

- на достатній життєвий рівень;
- на охорону здоров'я та медичну допомогу;
- на звернення.

За результатами попереднього відвідування НПМ вносились такі рекомендації:

1. Директору департаменту соціального захисту населення Тернопільської обласної державної адміністрації:

вжити заходів щодо тримання ліцензії з провадження господарської діяльності з медичної практики в будинку-інтернаті згідно з чинним законодавством;

вжити заходів щодо усунення викладених у звіті порушень прав підопічних на достатній життєвий рівень, на охорону здоров'я та медичну допомогу.

2. Директору Мельнице-Подільського психоневрологічного будинку-інтернату:

привести розміщення підопічних та вихованців в житлових кімнатах з дотриманням стандартів – 8 кв. м. житлової площі на особу, забезпечити при розміщенні ліжок право на приватність;

створити належні умови для миття рук підопічними закладу у приміщенні їдальні перед прийомом їжі;

вжити заходів щодо дотримання правил товарного сусідства при зберіганні продуктів харчування в холодильниках, забезпечити їх стікування та контроль за строками їх використання;

отримати, у передбаченому чинним законодавством порядку, ліцензію на господарську діяльність з медичної практики, унеможливити випадки проведення маніпуляції без лікарських призначень;

розмістити в доступному для підопічних місці, що забезпечує умови приватності, телефонний апарат та контактні дані Уповноваженого Верховної Ради України з органів Національної поліції України.

У ході відвідування встановлено, що рекомендації надані за результатом попереднього відвідування виконані частково.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Право на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. З метою гарантування безпеки підопічних та працівників закладу в умовах воєнного стану на виконання вимог наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту», (далі – Наказ № 579) керівництвом закладу вжито заходи щодо облаштування підвального приміщення житлового корпусу будинку-інтернат як найпростішого укриття.

В наявності Акт огляду об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття та висновок про можливість використання об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) для укриття населення як найпростішого укриття від 16.08.2024.

Зазначене підвальне приміщення (житлового корпусу) будинку-інтернату рекомендовано до використання для укриття населення як найпростіше укриття зі збереженням у фонді захисних споруд за умов: поновлення запасів продуктів харчування, бутилированої питної води, медикаментів, по мірі їх використання.

Під час відвідування встановлено, що на території закладу наявні таблички (написи) та покажчики маршруту руху до укриття. На випадок довготривалого перебування, укриття облаштовано сидячими та спальними місцями, проте їх кількість є недостатньою відносно кількості підопічних та працівників ПНБІ, які перебувають у закладі. Окрім цього, підвальне приміщення, яке використовується, як найпростіше укриття, не облаштоване відповідно до вимог Розділу V Утримання та експлуатація споруд подвійного призначення і найпростіших укриттів Наказу № 579 (фото 13, 14).

Порушення права на захист від катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 1 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність видів поводження і покарання, стаття 28 Конституції України).

2. Під час вивчення затверджених посадових інструкцій медичних працівників, виявлено посадові інструкції сестри медичної, соціального працівника до функціональних обов'язків яких не включено пункт про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання, як це передбачено статтею 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Надані групі НМПІ для ознайомлення доповнення до посадової інструкції містять відповідальність за спричинення катувань, жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність підопічних-людей з інвалідністю - видів покарань, а не обов'язку про неухильне дотримання положень нормативно-правових актів щодо заборони катувань, крім того, не містять підпису про погодження та не затверджені директором.

Право на охорону здоров'я, медичну допомогу (стаття 49 Конституції України).

3. Під час огляду аптечки невідкладної допомоги при роботі з кров'ю було виявлено лікарський засіб «хлорамін 30,0» без терміну придатності.

4. У порушення вимог пункту 5 частини 2 розділу III Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, затвердженого Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.03.2018 року № 503, групою НПІМ виявлено неналежним чином завірені (можливо укладені) декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу: декларація № 001-ММХР-ЕМАО від 19.04.2022 року – не містить підпису пацієнта № 0001-1656-АМАО від 05.04.2022, підписана пацієнтом та декларація № 0001-KX15-АМАО від 04.05.2022, підписана законним

представником – містять ідентичні підписи, що може свідчити, про те, що декларації не укладалися підопічними.

Права осіб з інвалідністю (стаття 26 Конвенції про права осіб з інвалідністю та Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні»).

5. Приміщення інтернату не пристосовані до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» (далі – ДБН), а саме:

заклад не обладнано ліфтами або підйомниками;

верхні і нижні сходи не промарковані та не контрастують у відношенні до інших сходиночок сходового маршу і до горизонтальних площадок сходового маршу;

санітарно-гігієнічні кімнати закладу не облаштовані у відповідності до пункту 11 ДБН. Зокрема, в порушення п. 11.6. ДБН, відсутні поручні, штанги, поворотні або відкидні сидіння, гачки для одягу, милиць та іншого приладдя у кабінах поруч унітазом.

Окрім того, відповідно до пункту 11.9 ДБН окремі санітарно-гігієнічні приміщення повинні бути обладнані тривожною сигналізацією.

Нормами пунктів 8.3.4, 8.3.5 ДБН передбачено розміщення зовнішніх тактильних табличок, які повинні містити основну інформацію про об'єкт, назву об'єкта, години роботи.

Таблички з номером кабінету розміщують, зазвичай, на першому поверсі, в холах, вестибюлях та інформують про об'єкти та послуги, що надаються. Таблички з номером кабінету та його призначенням повинні бути розміщені на висоті від 1,2-1,5 м.

Однак, інформаційні таблички у закладі станом на день відвідування обладнані не були.

Зазначене вище свідчить про те, що приміщення закладу не пристосовані належним чином для забезпечення потреб підопічних та осіб з інвалідністю та не відповідає положенням ДБН.

Право на достатній життєвий рівень, що охоплює достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

6. У ході відвідування закладу групою НПМ встановлено перенаселення в окремих кімнатах інтернату, що є порушенням норм житлової площі на одну особу та не відповідає вимогам «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення» (далі – ДБН В.2.2-18:2007). Наприклад, площа однієї з кімнат становить 15,36 м², а сама кімната розрахована на 4 осіб. Відтак на одну особу припадає 3,8

м². Зазначене створює умови, за яких порушуються передбачені чинним законодавством норми площі на особу (8-10 м²).

7. У порушення Мінімальних норм забезпечення предметами, матеріалами та інвентарем громадян похилого віку, інвалідів та дітей-інвалідів в інтернатних установах та територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) системи соціального захисту населення, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 19.08.2015 № 857 (далі – Мінімальні норми), в кімнатах недостатня кількість твердого інвентарю, а саме: приліжкових тумб, стільців за кількістю місць, столів, на вікнах житлових кімнат відсутній протисонцевий захист.

8. Підопічні закладу харчуються з металевого посуду. Європейський комітет з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (далі – КЗК) у пункті 35 Восьмої Загальної доповіді [CPT/Inf (98) 12] зазначає, що слід надавати підопічним можливість використовувати елементи звичайного «нелікарняного» життя – наприклад, користуватися відповідним посудом та столовими приборами, що є невід’ємною частиною програми психосоціальної реабілітації.

9. Водопостачання у закладі забезпечується зі свердловини, яка розташована на території ПНБІ. Проте у закладі відсутні результати санітарно-мікробіологічного дослідження питної води, тому невідомо, чи відповідає якість даної води нормам ДСанПіН 2.2.4.171-10 «Гігієнічні вимоги до питної води, призначеної до споживання людиною».

Право на ефективні засоби юридичного захисту (стаття 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 40, 57, 59 Конституції України).

10. Відповідно до статті 14 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» переважна більшість підопічних місць несвободи з тих чи інших причин належить до переліку суб’єктів права на безоплатну вторинну правничу допомогу, гарантовану державою, яка полягає у наданні правничих послуг, спрямованих на забезпечення реалізації прав і свобод людини і громадянина, захисту цих прав і свобод, їх відновлення у разі порушення, що полягають у наданні правової інформації, консультацій і роз’яснень з правових питань; складення заяв, скарг, процесуальних та інших документів правового характеру; здійснення представництва інтересів особи в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; забезпечення захисту особи від обвинувачення; надання особі допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правничої допомоги та медіації.

Під час проведення конфіденційних бесід з підопічними закладу, деякі з них висловлювали скарги на відсутність правничої допомоги, що стосується питань:

переведення до інших закладів, управління майном, отримання державної соціальної допомоги.

Це все є результатом відсутності налагодженої співпраці інтернату з місцевим центром з надання безоплатної вторинної правничої допомоги, що у свою чергу призводить до порушення прав підопічних на доступ до професійної правничої допомоги.

Відсутність юридичної підтримки ускладнює отримання підопічними необхідної інформації та консультацій, що, в свою чергу, негативно впливає на вирішення їх правових питань та обмежує можливості для захисту їхніх прав і свобод.

11. На інформаційних стендах закладу у вільному доступі відсутня інформація про права і обов'язки підопічних, адреси і контактні дані посадових осіб, до яких підопічні та персонал можуть звернутися у разі порушення їх прав. На стендах розміщена лише інформація про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та шляхи звернення до нього. Інформаційний стенд з адресами та номерами телефонів гарячих ліній, до яких підопічні можуть звернутися у разі порушення їх прав, розміщений в одному із кабінетів закладу, який є недоступним для підопічних.

Право на вільний розвиток особистості

12. Відповідно до підпункту 1 пункту 5 Типового положення про психоневрологічний інтернат (далі – Типове положення) та підпункту 1 пункту 2.1. розділу 2 Статуту основними завданнями будинку-інтернату є: забезпечення прав та інтересів підопічних, створення належних умов для проживання/перебування, соціально-побутового обслуговування, денної зайнятості (заняття творчістю, дозвілля, навчання, добровільна праця тощо) та надання медичної допомоги підопічним.

На момент відвідування, групою НПМ виявлено, що у закладі наявний спортзал, на дворі наявний спортивний та ігровий майданчики, стадіон, крита альтанка, проте, спортзал та альтанка зачинені, що свідчить, що підопічні не мають до них доступу. Підопічні на дату відвідування перебували в ігрових кімнатах без організації дозвілля або сиділи на лавах на дворі. Окрім цього, в ігрових кімнатах відсутня матеріальна база (крім однієї групи) для організації занять творчістю, дозвіллям, навчанням. Зазначені спостереження свідчать про недостатню організацію дозвілля.

Інші порушення.

13. Відповідно пункту 3.1 Статуту, до будинку-інтернату приймається громадяни похилого віку та особи з інвалідністю віком, як правило, старше 18 років.

Відповідно до пункту 15 Типового положення до інтернату приймаються громадяни похилого віку та особи з інвалідністю віком старше 18 років із стійкими інтелектуальними та/або психічними порушеннями, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, побутового обслуговування, надання медичної допомоги, комплексу реабілітаційних послуг і яким згідно з висновком лікарсько-консультативної комісії за участю лікаря-психіатра не протипоказане перебування в інтернаті, незалежно від наявності осіб, зобов'язаних за законом їх утримувати, або опікунів та піклувальників.

Групою НПІМ під час відвідування встановлено, що в заклад влаштовано троє дітей, які перебувають в одній групі з повнолітніми особами. Керівництвом закладу не вжито заходів щодо переведення дітей у спеціальний заклад, який забезпечив би потреби дітей або їх влаштування в сімейні форми виховання.

При перевірці особової справи підопічного М., який має статус «дитини позбавленої батьківського піклування» встановлено, що в особовій справі відсутнє рішення органу опіки і піклування про влаштування дитини у Мельнице-Подільський психоневрологічний будинок-інтернат.

Відповідно до листа Департаменту соціальної політики Рівненської обласної державної адміністрації, який міститься в особових справах, Путівки № 61 про влаштування до психоневрологічного інтернату Департаменту соціального захисту населення Тернопільської обласної державної адміністрації від 28.04.2022, Наказу будинку-інтернат від 29.04.2022 № 16 М. було влаштовано у будинок-інтернат.

Рішення органу опіки та піклування про влаштування в Мельнице-Подільський психоневрологічний будинок-інтернат, за місцем первинного обліку дитини не готувалось, чим порушено п. 35 Порядку провадження органами опіки та піклування, діяльності пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 № 866 (далі – Порядок № 866).

Під час перегляду особових справ дітей встановлено, що особові справи ведуться з порушенням Порядку ведення особової справи дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, затвердженого наказом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту від 18.11.2008 року № 4591 (далі – Порядок № 4591).

Під час вибіркового ознайомлення з особовими справами підопічних встановлено, що документи, які містяться в них не відповідають вимогам Державного стандарту та наказу Міністерства соціальної політики України від 16.11.2020 № 769 «Про затвердження форм документів, необхідних для надання соціальних послуг».

Окрім цього, Договори про надання соціальної послуги, які укладаються закладом з отримувачами соціальних послуг не відповідають Типовому договору про надання соціальних послуг, затвердженого Наказом Міністерства соціальної

політики України 23.12.2020 № 847 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.02.2021 за № 214/35836.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Тернопільській обласній раді:

вжити заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності;

контроль за додержанням прав підопічних;

розглянути можливість додаткового фінансування закладу з метою облаштування укриття з урахуванням вимог чинного законодавства.

2. Мельнице-Подільському психоневрологічному будинку-інтернату:

внести до посадових інструкцій пункт про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання;

облаштувати підвальне приміщення, яке використовується, як найпростіше укриття, відповідно до вимог Розділу V Утримання та експлуатація споруд подвійного призначення і найпростіших укриттів Наказу № 579 та з урахуванням кількості підопічних та працівників ПНБІ;

оновити аптечку невідкладної допомоги;

організувати підписання особисто підопічними або їхніми представниками декларації із сімейним лікарем відповідно до вимог чинного законодавства;

облаштувати приміщення інтернату відповідно до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення та згідно вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»;

привести розміщення підопічних та вихованців в житлових кімнатах з дотриманням стандартів – 8 кв. м. житлової площі на особу, забезпечити при розміщенні ліжок право на приватність;

облаштувати кімнати достатньою кількістю приліжкових тумб, стільців за кількістю місць, столів, встановити на вікнах житлових кімнат протисонцевий захист;

надавати підопічним можливість використовувати елементи звичайного (не металевого) посуду;

провести санітарно-мікробіологічне дослідження питної води на відповідність якості нормам ДСанПіН 2.2.4.171-10 «Гігієнічні вимоги до питної води, призначеної до споживання людиною»;

розмістити у вільному доступі інформацію про права і обов'язки підопічних, адреси і контактні дані посадових осіб, до яких підопічні та персонал можуть звернутися у разі порушення їх прав;

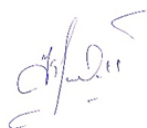
забезпечити підопічним закладу організацію дозвілля та безперешкодний доступ до спортзалу, альтанки.

3. Департаменту соціального захисту населення Тернопільської обласної державної адміністрації:

вжити заходи щодо переведення дітей у спеціальний заклад, який забезпечив би потреби дітей або їх влаштування в сімейні форми виховання.

Додатки: фотоматеріали на 4 арк. в 1 прим.

**Керівник групи НПМ
Представник Уповноваженого
у Тернопільській області**

Олександр КРИНИЦЬКИЙ

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

14

Фото 5

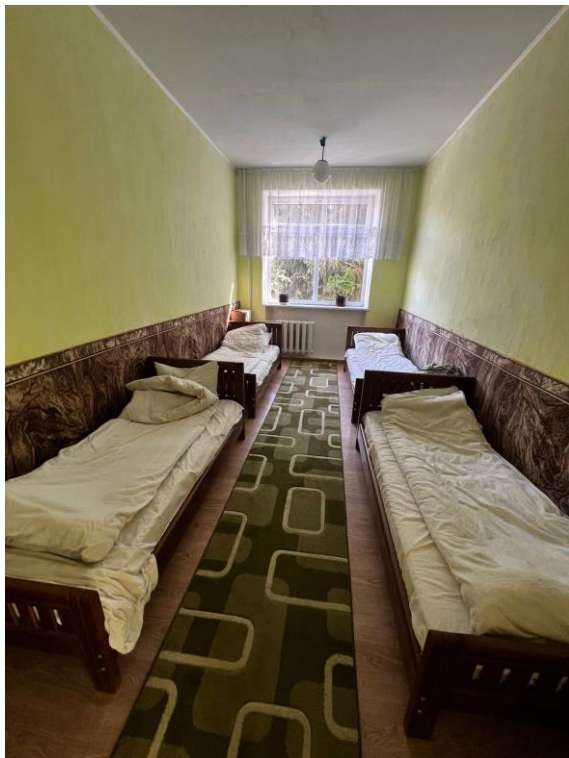
Фото 6

Фото 7

Фото 8

15

Фото 9

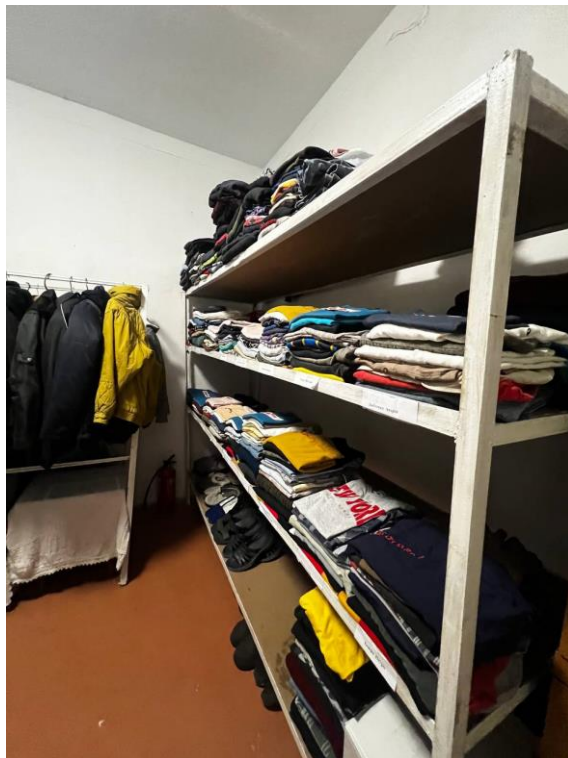

Фото 10

Фото 11

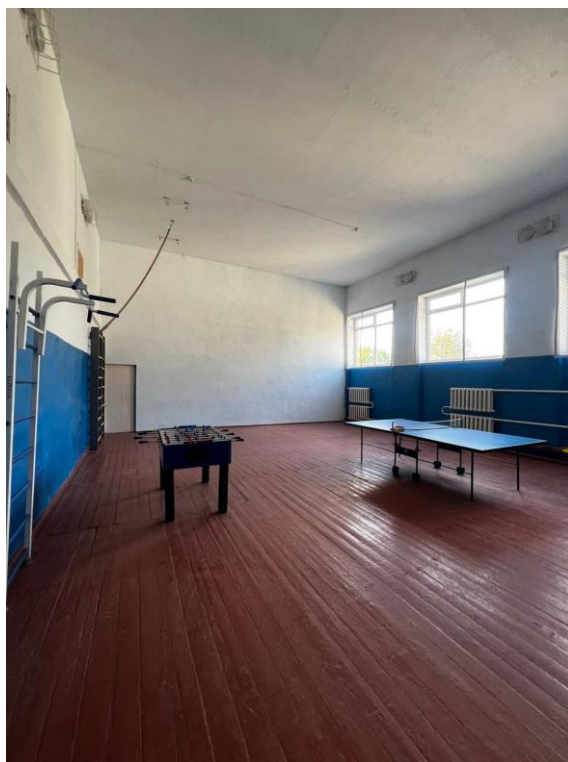

Фото 12

16

Фото 13

Фото 14

